

(สำเนา)
เลขรับ ๑๑๕/๒๕๕๕ วันที่ ๒๗ พ.ย. ๒๕๕๕
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ
๒. บันทึกหลักการและเหตุผล
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึก
หลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภา
พิจารณาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เรวัต อารีรอบ ผู้เสนอ
(นายเรวัต อารีรอบ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อัญชลี วานิช เทพบุตร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) วิชัย ล้ำสุทธิ ผู้เสนอ
(นางอัญชลี วานิช เทพบุตร) (นายวิชัย ล้ำสุทธิ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นคร มาฉิม ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ธานี เทือกสุบรรณ ผู้เสนอ
(นายนคร มาฉิม) (นายธานี เทือกสุบรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สัมพันธ์ ตั้งเบญจผล ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ผุสดี ตามไท ผู้เสนอ
(นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล) (นางผุสดี ตามไท)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิทยา แก้วภราดัย ผู้เสนอ (ลงชื่อ) นริศ อติเทพวรพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายวิทยา แก้วภราดัย) (นางสาวนริศ อติเทพวรพันธุ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) รังสิมา รอดรัศมี ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สุกิจ ก้องธรนินทร์ ผู้เสนอ
(นางสาวรังสิมา รอดรัศมี) (นายสุกิจ ก้องธรนินทร์)

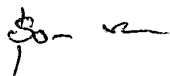
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ)	ประพร เอกอรรุ (นายประพร เอกอรรุ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชุมพล จุลใส (นายชุมพล จุลใส)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	ธนา ชีรวินิจ (นายธนา ชีรวินิจ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	เอียรชัย สุวรรณเพ็ญ (นายเอียรชัย สุวรรณเพ็ญ)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	พิมพ์ภัทรา วิชัยกุล (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สามารถ มะลูลีม (นายสามารถ มะลูลีม)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	สุรนต์ จันทรพิทักษ์ (นายสุรนต์ จันทรพิทักษ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชนินทร์ รุ่งแสง (นายชนินทร์ รุ่งแสง)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	นิพนธ์ บุญญามณี (นายนิพนธ์ บุญญามณี)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ศุภชัย ศรีหล้า (นายศุภชัย ศรีหล้า)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
	(ลงชื่อ)	ธีรภัทร พริ้งศุลกะ (นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ)	ผู้เสนอ		
		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักงานการประชุม

ณัฐภา พิมพ์
ภัทรพร ทาน
ปวีวรรณ ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..)

พ.ศ.

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ขยายความคุ้มครองของระบบประกันสังคมให้ครอบคลุมแก่ลูกจ้างในระบบและนอกระบบแรงงานโดย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) เพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “การประกันสังคม” ผู้ประกอบอาชีพอิสระ แก้ไขปรับปรุงนิยาม คำว่า “ลูกจ้าง” “นายจ้าง” “ทุพพลภาพ” “ภัยพิบัติ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมรัฐมนตรีผู้รักษาการและอำนาจหน้าที่รัฐมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

(๔) แก้ไข ปรับปรุงคณะกรรมการประกันสังคม ให้มีลักษณะเป็นไตรภาคีจากฝ่ายผู้ประกันตน นายจ้างและภาครัฐฝ่ายละเจ็ดคน รวมเป็นยี่สิบเอ็ดคน การเลือกตั้งประธานกรรมการ ให้เลือกโดยกรรมการ เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนและฝ่ายนายจ้าง ฝ่ายละเจ็ดคน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง วิธีการเลือกตั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นผู้กำหนดระเบียบ และหลักเกณฑ์โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของนายจ้างและผู้ประกันตนทุกภูมิภาค การเป็นหญิงชายและการจัดการเลือกตั้งโดยประหยัด มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินของกรรมการซึ่งถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ และมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒)

(๕) กำหนดให้ระบบการแต่งตั้งกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ เมื่อขาดประชุมติดต่อกันสามครั้ง โดยไม่มีเหตุผลอันควร ผู้ประกันตนไม่น้อยกว่าห้าพันคนมีสิทธิเสนอชื่อเพื่อถอดถอนกรรมการได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒)

(๖) กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการแพทย์ให้มีแพทย์สี่สาขาหลักที่ผู้ประกันตนขอใช้สิทธิมากที่สุดคือ อายุรกรรม ศัลยกรรม สูตินรีเวชและออโรโธปิดิกส์ การดำรงตำแหน่งและวาระให้เป็นไปโดยอนุโลมตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

(๗) กำหนดให้มีการแต่งตั้งอนุกรรมการให้มีสัดส่วนของหญิงชายและกระจายความเป็นตัวแทนไปแต่ละภูมิภาค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติม การเป็นหน่วยราชการของสำนักงานประกันสังคมในสังกัดกระทรวงแรงงาน กำหนดอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในส่วนของการถือกรรมสิทธิ์ครอบครองทรัพย์สิน การเสนอรายงานประจำปีให้ทุกฝ่ายทราบ เสริมสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของนายจ้างและผู้ประกันตน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

(๙) เพิ่มเติมการเป็นผู้ประกันตนภาคบังคับให้แก่แรงงานต่างชาติดูแลทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย และกำกับจำนวนการเคลื่อนย้ายแรงงานในการเข้าประเทศและการกลับถิ่นฐานประเทศต้นทาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓/๑)

(๑๐) แก้ไขปรับปรุงการได้สิทธิเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา ๓๙ ในเบื้องต้นให้ผู้ประกันตนมีสิทธิมากขึ้น ปรับปรุงให้การขาดสิทธิเมื่อส่งเงินสมทบไม่ติดต่อกันมีระยะเวลามากขึ้น และสามารถกลับเข้าเป็นผู้ประกันตนในมาตรา ๓๙ ได้ด้วยการจ่ายเงินเพิ่มให้เกิดสิทธิต่อเนื่อง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมการออกเงินสมทบของผู้ประกันตนโดยสมัครใจแก่แรงงานนอกระบบโดยกำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเท่ากับผู้ประกันตนในสิทธิขั้นพื้นฐานคือ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทุพพลภาพและ

ตาย ส่วนสิทธิประโยชน์อื่นให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และให้บุคคลที่มีสัญชาติไทย ที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศสามารถเป็นผู้ประกันตนได้โดยสมัครใจ ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ตามสภาพของประเทศปลายทาง โดยมีสิทธิประโยชน์ระยะยาวคือกรณีทุพพลภาพ ชราภาพและตายเป็นสิทธิประโยชน์ภาคบังคับพื้นฐาน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๐/๑ ให้มีหลักเกณฑ์เดียวกันในการสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน โดยสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพและตายยังคงอยู่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑) และกรณีที่เป็นผู้ประกันตนภาคบังคับหรือผู้ประกันตนภาคสมัครใจสามารถนับเวลาการเป็นผู้ประกันตนต่อเนื่องได้ เพื่อเกิดสิทธิรับประโยชน์ทดแทนได้ตามที่สำนักงานกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมการออกเงินสมทบของฝ่ายรัฐบาลกรณีผู้ประกันตนภาคสมัครใจให้ชัดเจน และมีทางเลือกในการส่งเงินสมทบเพื่อรับประโยชน์ทดแทนที่ต่างกันได้ตามความสมัครใจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมการจัดการของสำนักงานประกันสังคมในท้องที่ที่เกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖/๑) และแก้ไขให้มีการออกเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามความในมาตรา ๔๖ วรรคสองไม่นำมาใช้บังคับแก่ผู้ประกันอายุครบหกสิบปีไปแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖/๒)

(๑๕) กำหนดการนำส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนโดยนายจ้างเมื่อส่งเงินสมทบแล้วจะต้องปิดประกาศให้ผู้ประกันตนทราบภายในเจ็ดวัน และติดประกาศไว้ไม่น้อยกว่าสามสิบวันทุกครั้งที่มีการส่งเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗) นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบในส่วนของตนเพิ่มขึ้นอีกร้อยละสี่ กรณีส่งเงินสมทบล่าช้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

(๑๖) กำหนดเพิ่มเติมให้ชัดเจนถึงการใช้สิทธิประกันสังคม โดยไม่ตัดสิทธิตามกฎหมายอื่น เว้นแต่กรณีเจ็บป่วยให้เป็นไปตามลำดับที่กระทรวงการคลังกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔(๗) และมาตรา ๕๔/๑)

(๑๗) ยกเลิกการขอส่วนลดการส่งเงินสมทบของสถานประกอบการที่มีการจัดสวัสดิการแก่ลูกจ้างอยู่แล้ว (ยกเลิกมาตรา ๕๕) ปรับปรุงการขอรับประโยชน์ทดแทนให้มีระยะเวลาเพิ่มจากหนึ่งปีเป็นสองปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖)

(๑๘) เปลี่ยนแปลงการคำนวณค่าจ้างรายวันเป็นคำนวณจากฐานค่าจ้างย้อนหลังสิบห้าเดือน นำฐานเงินเดือนที่สูงสุดสามเดือนมาหารด้วยเก้าสิบ เพื่อให้ได้ฐานเงินเดือนสำหรับคำนวณการจ่ายประโยชน์ทดแทนได้สูงสุด ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกันตน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗)

(๑๙) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วยให้ครอบคลุมการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ และการตรวจสุขภาพประจำปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)

(๒๐) กำหนดให้เงินทดแทนการขาดรายได้เป็นระดับตามจำนวนระยะเวลาของการส่งเงินสมทบ เพื่อให้ประโยชน์ทดแทนที่เป็นธรรมจูงใจให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงคุณค่าของการส่งเงินสมทบ (แก้ไขมาตรา ๖๔)

(๒๑) กำหนดให้มีการเพิ่มระยะเวลาการสงเคราะห์บุตรเป็นสิบห้าปีบริบูรณ์ โดยครอบคลุมในสถานะของการเป็นเด็ก หากสมรสหรือมีบุตร ให้บุตรนั้นหมดสิทธิที่ผู้ประกันตนผู้เป็นบุพการีจะได้รับเงินสงเคราะห์บุตรต่อไป (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕ ตรี)

(๒๒) แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการอุทธรณ์ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒)

(๒๓) ปรับปรุงโทษของนายจ้างที่ไม่ยื่นแบบส่งเงินสมทบ ส่งเงินสมทบไม่สุจริต และเพิ่มโทษ
มือกระทำผิดซ้ำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๒/๑)

“มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“การประกันสังคม” หมายความว่า การสร้างหลักประกันชีวิตของประชาชน โดยมีรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน กำหนดให้มีการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน ให้สิทธิประโยชน์เฉพาะสมาชิกตามหลักการเฉลี่ยชั่งเฉลี่ยสุข

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้าง โดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร เพื่อให้หมายความรวมถึงแรงงานนอกระบบที่มีนายจ้าง

“ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ” หมายถึงบุคคลที่เป็นเจ้าของกิจการไม่เป็นลูกจ้าง และไม่รับเงินเดือนนายจ้าง แต่ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายได้จากลูกค้า เป็นผู้ลงมือกระทำเองในฐานะผู้ปฏิบัติงานโดยอิสระ

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้และให้หมายความรวมถึงผู้จ้างงานในงานที่รับไปทำที่บ้าน และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของงาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการแพทย์กำหนด

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ตลอดจนภัยอื่นๆ ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ โดยมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐตามที่ทางราชการประกาศกำหนด

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีนางแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือข้อกำหนดเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไว้ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” จำนวนยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากเสียงข้างมากของคณะกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

(๓) ให้มีกรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน จำนวนฝ่ายละเจ็ดคน

ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน ตามวรรคหนึ่ง มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

นี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมทั้งหญิงและชาย และความเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้ประกันตนตามแต่ละภาคและจังหวัด

การสมัครให้เป็นไปอย่างอิสระ กรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีทั้งสถานะลูกจ้างและนายจ้าง
สามารถเลือกใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น”

การเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน หากมีข้อที่ต้องวินิจฉัยให้ถือว่า
คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีถือเป็นที่สุด

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

มาตรา ๘/๑ กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนต้องมีคุณสมบัติ

ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวย
ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออกหรือเลิกจ้างจากราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือถือว่า
กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ
หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรค
การเมือง

(๘) กรรมการผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน ต้องเป็นผู้ประกันตนที่ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจ
ในการจ้าง การลดค่าจ้าง การเลิกจ้าง การให้บำเหน็จหรือการลงโทษลูกจ้าง

(๙) กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน ต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียน
กับสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือนก่อนถึงวันที่ได้เสนอชื่อสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๘/๒ กรรมการต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบไม่เกินสามสิบวันนับแต่
วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าวทั้งก่อนและหลังการดำรงตำแหน่ง โดยถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หากคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า
กรรมการผู้ใดมีพฤติกรรม มีผลประโยชน์ทับซ้อน ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ผู้นั้นต้อง
หยุดการปฏิบัติหน้าที่ กรณีคดีสิ้นสุดแล้วมีความผิดผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย
อาญา”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ กรรมการที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี
และจะดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการอื่นในพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้

กรรมการที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจดำรงตำแหน่งได้อีก แต่ต้องไม่ติดต่อกันเกินสองวาระ

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๑๐ กรรมการอาจพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘/๑
- (๔) ขาดประชุมคณะกรรมการ ๓ ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๕) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอกการลงโทษ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) กรรมการมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในห้อง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ผู้ประกันตนจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อมูลสำคัญแก่คณะกรรมการ เพื่อพิจารณาถอดถอนกรรมการคนใดคนหนึ่งออกจากตำแหน่ง โดยคณะกรรมการต้องมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในห้าพันคน ซึ่งต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จไม่เกิน ๖๐ วันนับแต่วันรับเรื่อง

ในกรณีมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดต้องพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) หรือไม่ให้เป็นมติของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย ทั้งนี้ มติดังกล่าวจะต้องมีเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลในประเภทเดียวกันเป็นกรรมการแทน และให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน ทั้งนี้ หากวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่จัดให้มีกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๐ ครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ตามวรรคหนึ่งหรือกรณีมีวาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการการแพทย์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่น มีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง และผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรม สาขา อายุรกรรม ศัลยกรรม สูตินรีเวชและออโรปีดิคส์ และสาขาอื่นตามความจำเป็น โดยให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ คณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ คณะกรรมการอุทธรณ์ จะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ หรือคณะกรรมการอุทธรณ์ มอบหมายก็ได้

การแต่งตั้งกรรมการทุกชุดที่มีใช้มาโดยตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหญิงและชายและการเป็นผู้แทนของแต่ละภาค แต่ละจังหวัดด้วย

กรรมการจะดำรงตำแหน่งอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการได้ไม่เกิน ๒ คณะ

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ คณะกรรมการอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งส่งเอกสารหรือข้อมูลที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้จะสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานประกันสังคมเป็นหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงแรงงานโดย สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมาย อื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุน

(๓) บริหารจัดการกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

(๔) สำรองศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ รวมทั้งสถานการณ์ของระบบการประกันสังคม เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

(๕) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๖) ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงาน ของสำนักงานในปีที่ล่วงมาแล้ว รวมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ แผนงานและทิศทางการ พัฒนาระบบประกันสังคมในอนาคต รวมทั้งโครงการที่จะจัดทำในปีต่อไป โดยจัดให้ผู้ประกันตนสามารถเข้าถึง ข้อมูลนี้

(๗) เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของนายจ้างและผู้ประกันตนโดยการจัดให้มีโครงการ กิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เกิดระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพใน ภารกิจของระบบประกันสังคม

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๓๓/๑ ให้บุคคลต่างสัญชาติที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ซึ่งมีอายุ ไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ โดยปรากฏสัญชาติประเทศต้นทาง และมีนายจ้างผู้ ได้รับอนุญาตให้จ้างแรงงานต่างชาติ

ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน

หลักเกณฑ์อัตราการจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งจะได้รับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่สำนักงานกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้พิจารณาประโยชน์ทดแทนที่ไม่ต่ำกว่าความจำเป็นพื้นฐานและอาจกำหนดเงินบำเหน็จสะสมในการทำงานที่คืนให้เมื่อเดินทางกลับถิ่นฐานของประเทศต้นทางทุกครั้ง เป็นสิทธิประโยชน์ระยะสั้น”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ สิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกันตนนั้น

(๑) ตาย

(๒) สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนเคยได้ส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ และได้เปลี่ยนสภาพเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๘ ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตน โดยสมัครใจตามมาตรา ๓๘ ให้ยื่นสมัครภายในหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพตามมาตรา ๓๘ สำหรับผู้ที่ถูกตัดสิทธิเนื่องจากขาดส่งเงินสมทบตามระยะเวลาที่กำหนดทำให้พ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตน มาตรา ๓๘ สามารถยื่นแบบขอต่อสิทธิการเป็นผู้ประกันตนโดยจ่ายเงินเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ ผู้ใดเคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ โดยจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน และต่อมาความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ (๒) ถ้าผู้นั้นประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดภายในสิบสองเดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๐ วรรคสามและมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๔๐ บุคคลอื่นใดมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน

หลักเกณฑ์และอัตราจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบในกรณีสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน คือ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพตาย เข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับผู้ประกันตนที่มีสัญชาติไทยเท่ากับอัตราที่ได้รับจากผู้ประกันตน ส่วนอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจะจ่ายเพื่อสิทธิประโยชน์อื่นให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี”

“มาตรา ๔๐/๑ ให้บุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย ซึ่งมีผู้ใช้ประกันตนภาคบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ ที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ สามารถสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน

หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามวรรคหนึ่งจะได้รับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่สำนักงานกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้พิจารณาตามสภาพของประเทศปลายทางที่ผู้ประกันตนไปทำงาน และจะต้องมีสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ กรณีชราภาพ และกรณีตายเป็นพื้นฐาน รวมทั้งสามารถกำหนดสิทธิประโยชน์อื่นในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศได้

ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐/๑ เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และยังประสงค์ที่จะส่งเงินสมทบเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานและส่งเงินสมทบต่อไปจนสิ้นสุดความประสงค์”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๑ และวรรคสองแห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ เป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๐/๑ สิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนนั้น

- (๑) ตาย
- (๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ อีก
- (๓) แสดงความจำนงต่อสำนักงานว่าไม่ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป
- (๔) ไม่ส่งเงินสมทบสี่เดือนติดต่อกัน
- (๕) ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนส่งเงินสมทบมาแล้วไม่ครบหกเดือน

การสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งโดยถาวร ไม่ตัดสิทธิประโยชน์ที่กำหนดไว้ในกรณีชราภาพ และกรณีตายตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานประกาศกำหนด

การสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนตาม (๔) สิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ขาดการส่งเงินสมทบติดต่อกัน และการสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนตาม (๕) สิ้นสุดลงในเดือนที่ปิดรอบบัญชีประจำปีที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ เพื่อก่อสิทธิแก่ผู้ประกันตนในการขอรับประโยชน์ทดแทนตามบทบัญญัติลักษณะ ๓ ให้นำระยะเวลาประกันตนภาคบังคับและผู้ประกันตนโดยสมัครใจทุกมาตรา ทุกช่วงเข้าด้วยกัน”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำหรับการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราที่เท่ากันฝ่ายละหนึ่งของฐานรายได้ที่กำหนดให้ผู้ประกันตนโดยสมัครใจเลือก โดยอาจกำหนดให้มีฐานรายได้ที่ใช้คำนวณมีหลายระดับตามที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด

ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนภาคบังคับให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายราย ให้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย

การคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนภาคสมัครใจให้สำนักงานกำหนดเป็นระดับของฐานรายได้โดยให้ผู้ประกันตนมีสิทธิเลือกตามความสมัครใจ ทั้งนี้ฐานรายได้ขั้นสูงต้องมีจำนวนไม่เกินกว่าค่าจ้างขั้นสูงในวรรคห้า”

การส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนทุกมาตรา กรณีที่มีอาจคำนวณจากเงินเดือนหรือเงินรายได้ให้นำสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนเป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบและให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนในจำนวนเงินที่เท่ากันเพื่อให้มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนต่อเนื่องต่อไป”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ และมาตรา ๔๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีท้องที่หนึ่งท้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกิจการของผู้ประกอบกิจการประเภทหนึ่งประเภทใด รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขให้ยกเว้นหรือลดหย่อนการออกเงินสมทบก็ได้ตามมติของคณะกรรมการ

การออกประกาศตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ตามพื้นที่ที่ทางราชการประกาศกำหนด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะยกเว้นหรือลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน

ผู้ประกันตนซึ่งได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนตามวรรคหนึ่ง หรือผู้มีสิทธิตามมาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๕ จัตวา ให้ได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖/๒ การออกเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามความในมาตรา ๔๖ วรรคสอง ไม่นำมาใช้บังคับแก่ผู้ประกันตนที่มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ โดยไม่ต้องออกเงินสมทบตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้าง ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันถึงกำหนดจ่ายค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่งและเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการประกาศกำหนด และให้นายจ้างติดประกาศแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบดังกล่าวในสถานประกอบการ โดยเปิดเผยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นำส่งสำนักงานและติดประกาศคงไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ทุกครั้งที่มีการนำส่งเงินสมทบ ให้ผู้ประกันตนทราบ”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือ

ส่งไม่ครบภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสี่ต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔ (๗) และมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

(๗) ประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนโดยสมัครใจทุกมาตรา

“มาตรา ๕๔/๑ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิพึงได้ตามกฎหมายอื่น เว้นแต่สิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วยให้ลำดับการใช้สิทธิเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานภายใน สองปี นับแต่วันที่มีสิทธิ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดและให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย พิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินสองปีนับแต่วันที่มีสิทธิ ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่ามิแสดงผลและความจำเป็นเพียงพอให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา

ในกรณีที่มีการส่งจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และได้แจ้งให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้วให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิมารับเงินดังกล่าวโดยเร็ว หากไม่มารับภายใน สองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทน การขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนภาคบังคับให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายในระยะเวลา สิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ โดยในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คิดจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความต่อไปนี้ ในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน

(๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค

(๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์

- (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- (๖) ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคและตรวจสุขภาพประจำปี
- (๗) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบ

ของคณะกรรมการ

ผู้ประกันตนที่ต้องการหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ให้ได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔ ด้วย”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ ในกรณีผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้ได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ เมื่อผู้ประกันตนส่งเงินสมทบครบสามเดือน
- (๒) ร้อยละหกสิบของค่าจ้างตามมาตร ๕๗ เมื่อผู้ประกันตนส่งเงินสมทบครบหกสิบเดือน
- (๓) ร้อยละเจ็ดสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ เมื่อผู้ประกันตนส่งเงินสมทบครบหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน

สำหรับการที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ครั้งหนึ่งไม่เกินเก้าสิบวันและในระยะเวลาหนึ่งปีปฏิทินต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เว้นแต่การเจ็บป่วยโดยโรคเรื้อรังตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันแต่ไม่เกินสามร้อยหกสิบห้าวัน”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตรี แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ตรี ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมายจำนวนคราวละไม่เกินสองคน สำหรับบุตรที่มีอายุไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่บุตรผู้มีสิทธินั้นสมรสหรือมีบุตร บุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๑ ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๘/๑ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้กับคณะกรรมการอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๙๒ ผู้ใดไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลที่เป็นไปตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ คณะกรรมการอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๖ นายจ้างผู้ใดเจตนาไม่ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานภายในกำหนดเวลาตาม มาตรา ๓๔ หรือไม่แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในกำหนดเวลา

ตามมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๑๐๒/๑ ผู้ใดเคยถูกลงโทษเพราะเหตุกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้วครั้งหนึ่ง ถ้าได้กระทำความผิดในบทบัญญัติเดียวกันที่เคยถูกลงโทษแล้วนั้นซ้ำอีก ให้ศาลพิจารณาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้น อย่างน้อยอีกหนึ่งในสามของอัตราโทษจำคุก หรือเพิ่มโทษอีกกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้น”

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ และคณะกรรมการ
อุทธรณ์ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีคณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์
และคณะกรรมการอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๔ ให้กระทรวงแรงงานดำเนินการให้มีการเลือกตั้งและเสนอชื่อกรรมการตามมาตรา
๘/๑ รวมทั้งสนับสนุนการสรรหาและคัดเลือกกรรมการฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง ตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน
หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ
หรือข้อกำหนดของสำนักงานให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ
หรือข้อกำหนดของสำนักงาน กระทรวงแรงงาน ที่ใช้อยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม
เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ให้ดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนด
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๖ ผู้ประกันตนที่เคยได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพตามพระราชบัญญัติ
ประกันสังคมเดิมให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแจ้งขอรับสิทธิต่อได้เมื่อ
พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับและได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนนับแต่วันที่รับแจ้ง

มาตรา ๓๗ ผู้ประกันตนโดยสมัครใจทุกมาตรา หากต้องการเปลี่ยนเงื่อนไข
ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแจ้งขอรับการเปลี่ยนแปลงการเป็นผู้ประกันตนตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัตินี้
โดยแจ้งขอรับสิทธิต่อได้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับและได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนนับแต่วันที่รับแจ้ง

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในการพัฒนาระบบประกันสังคม และจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับข้อตกลงในการร่วมประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในกลุ่มแรงงานวิชาชีพ ในขณะที่เดียวกันการเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยผิดกฎหมายมีจำนวนสูงขึ้น เป็นปัญหาเชิงระบบที่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ มีข้อเสนอให้ทุกประเทศดำเนินการให้ความคุ้มครองแก่แรงงานข้ามชาติตามหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปัญหาที่แรงงานไทยบางกลุ่มที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศยังไม่มีระบบการประกันสังคม ซึ่งเป็นหลักประกันของชีวิตให้สามารถคุ้มครองและเกิดสิทธิประโยชน์ต่อเนื่องเมื่อได้กลับมาเป็นแรงงานภายในประเทศมีปัญหาการดำเนินการในระบบของการจัดตั้งคณะกรรมการไตรภาคีในประเด็นการเป็นตัวแทนของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง ยังมีปัญหาด้านการยอมรับในเรื่องการไม่เป็นตัวแทนของผู้ประกันตนและไม่เป็นตัวแทนของฝ่ายนายจ้างที่เป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมทั่วประเทศ สิทธิประโยชน์บางประการยังไม่ครอบคลุมปัญหาในระบบแรงงานและการประกันสังคม และบางกรณีไม่เพียงพอที่จะดูแลผู้ประกันตนตามความจำเป็นพื้นฐานได้ ดังนั้นเพื่อให้ประชาชนได้สร้างหลักประกันชีวิตด้วยการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ ด้วยการจัดสวัสดิการสังคม โดยให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่สมัครใจและมีความพร้อมเข้าสู่ระบบการประกันสังคมได้ นำสู่การสร้างหลักประกันชีวิตโดยลดการสงเคราะห์จากรัฐ ซึ่งนอกจากจะประหยัดงบประมาณจากภาษีราษฎรแล้ว ยังเสริมสร้างศักดิ์ศรีในหลักสิทธิมนุษยชน จึงสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม

๒. สาระสำคัญของร่างการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. มีดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ประกอบด้วยบทบัญญัติจำนวน ๓๖ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒)

๒.๒ ขยายความคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานที่มีกฎหมายยกเว้นการประกันสังคมให้เข้าระบบการประกันสังคมได้ โดยมีเงื่อนไขจะต้องระบบทั้งองค์กร ขยายความคุ้มครองเพิ่มไปสู่กลุ่มแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ และปรับปรุงการคุ้มครองแรงงานต่างด้าวที่ต้องการเข้าสู่ระบบประกันสังคม (มาตรา ๓ เพิ่มเติมมาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๔๐/๑)

๒.๓ เพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “การประกันสังคม” ผู้ประกอบอาชีพอิสระ แก้ไขปรับปรุงนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” “นายจ้าง” “ผู้ทุพพลภาพ” “ภัยพิบัติ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๒.๔ แก้ไข ปรับปรุงคณะกรรมการประกันสังคม ให้มีลักษณะเป็นไตรภาคีจากฝ่ายผู้ประกันตน นายจ้างและภาครัฐฝ่ายละเจ็ดคน รวมเป็นยี่สิบเอ็ดคน การเลือกตั้งประธานกรรมการให้เลือกโดยกรรมการ เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนและฝ่ายนายจ้าง ฝ่ายละเจ็ดคน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง วิธีการเลือกตั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นผู้กำหนดระเบียบ

และหลักเกณฑ์โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของนายจ้างและผู้ประกันตนทุกภูมิภาค การเป็นหญิงชายและการจัดการเลือกตั้งโดยประหัตถ์ มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินของกรรมการซึ่งถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ และมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒)

๒.๕ ปรับปรุงระบบการแต่งตั้งกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ เมื่อขาดประชุมติดต่อกันสามครั้ง โดยไม่มีเหตุผลอันควร ผู้ประกันตนไม่น้อยกว่าห้าพันคนมีสิทธิเสนอชื่อเพื่อถอดถอนกรรมการได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒)

๒.๖ แก้ไขเพิ่มเติมการแต่งตั้งคณะกรรมการการแพทย์ให้มีแพทย์สี่สาขาหลักที่ผู้ประกันตนขอใช้สิทธิมากคือ อายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชและออร์โธปิดิกส์ การดำรงตำแหน่งและวาระให้เป็นไปโดยอนุโลมตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติม การแต่งตั้งอนุกรรมการให้มีสัดส่วนของหญิงชายและกระจายความเป็นตัวแทนไปแต่ละภูมิภาค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗)

๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติม การเป็นหน่วยราชการของสำนักงานประกันสังคมในสังกัดกระทรวงแรงงาน กำหนดอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในส่วนของการถือกรรมสิทธิ์ครอบครองทรัพย์สิน การเสนอรายงานประจำปีให้ทุกฝ่ายทราบ เสริมสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของนายจ้างและผู้ประกันตน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๒.๙ เพิ่มเติมการเป็นผู้ประกันตนภาคบังคับให้แก่แรงงานต่างชาติดำเนินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยมีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสมทบและการรับประโยชน์ทดแทนที่แตกต่างจากผู้ประกันตนที่มีสัญชาติไทยในบางกรณีตามความเหมาะสม ให้ระบบประกันสังคมเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานตามหลักการขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ เป็นเครื่องมือในการกำกับจำนวนการเคลื่อนย้ายแรงงานในการเข้าประเทศและการกลับถิ่นฐานประเทศต้นทาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓)

๒.๑๐ ปรับปรุงการได้สิทธิเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา ๓๙ ในเบื้องต้นให้ผู้ประกันตนมีสิทธิมากขึ้น ปรับปรุงให้การขาดสิทธิเมื่อส่งเงินสมทบไม่ติดต่อกันมีระยะเวลามากขึ้น และสามารถกลับเข้าเป็นผู้ประกันตนในมาตรา ๓๙ ได้ด้วยการจ่ายเงินเพิ่มให้เกิดสิทธิต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อระบบบำนาญชราภาพในอนาคตของผู้ประกันตน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙)

๒.๑๑ เพิ่มเติมการออกเงินสมทบของผู้ประกันตนโดยสมัครใจแก่แรงงานนอกระบบ โดยกำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเท่ากับผู้ประกันตนในสิทธิขั้นพื้นฐานคือ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย ส่วนสิทธิประโยชน์อื่นให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และให้บุคคลที่มีสัญชาติไทย ที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศสามารถเป็นผู้ประกันตนได้โดยสมัครใจ ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ตามสภาพของประเทศปลายทาง โดยมีสิทธิประโยชน์ระยะยาวคือกรณีทุพพลภาพ ชราภาพและตายเป็นสิทธิประโยชน์ภาคบังคับพื้นฐาน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

๒.๑๒ เพิ่มเติมหลักเกณฑ์การสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๐/๑ ให้มีหลักเกณฑ์เดียวกันในการสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน โดยสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพและตายยังคงอยู่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑) และกรณีที่ผู้ประกันตนภาคบังคับหรือผู้ประกันตนภาคสมัครใจสามารถนับเวลาการเป็นผู้ประกันตนต่อเนื่องได้ เพื่อเกิดสิทธิรับประโยชน์ทดแทนได้ตามที่สำนักงานกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

๒.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมการออกเงินสมทบของฝ่ายรัฐบาลกรณีผู้ประกันตนภาคสมัครใจให้ชัดเจน และมีทางเลือกในการส่งเงินสมทบเพื่อรับประโยชน์ทดแทนที่ต่างกันได้ตามความสมัครใจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๖)

๒.๑๔ เพิ่มเติมการจัดการของสำนักงานประกันสังคมในท้องที่ที่เกิดภัยพิบัติน้อยรายแรง (เพิ่มเติมมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๖/๑) และแก้ไขให้มีการออกเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ในกรณีว่างงานไม่ต้องนำมาบังคับใช้เมื่อผู้ประกันตนอายุครบหกสิบปีไปแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖/๒) และให้สิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนภาคบังคับและภาคสมัครใจสามารถนับเวลาการส่งเงินสมทบต่อเนื่องกันได้ เพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ที่ต่อเนื่อง (มาตรา ๔๖ วรรคห้า)

๒.๑๕ กำหนดการนำส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนโดยนายจ้างเมื่อส่งเงินสมทบแล้วจะต้องปิดประกาศให้ผู้ประกันตนทราบภายในเจ็ดวัน และติดประกาศไว้ไม่น้อยกว่าสามสิบวันทุกครั้งที่มีการส่งเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗) นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบในส่วนของตนเพิ่มขึ้นอีกร้อยละสี่กรณีส่งเงินสมทบล่าช้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

๒.๑๖ เพิ่มเติมให้ชัดเจนถึงการใช้สิทธิประกันสังคม โดยไม่ตัดสิทธิตามกฎหมายอื่น เว้นแต่กรณีเจ็บป่วยให้เป็นไปตามลำดับที่กระทรวงการคลังกำหนด (เพิ่มเติมมาตรา ๕๔/๑)

๒.๑๗ ยกเลิกการขอส่วนลดการส่งเงินสมทบของสถานประกอบการที่มีการจัดสวัสดิการแก่ลูกจ้างอยู่แล้ว (ยกเลิกมาตรา ๕๕)

๒.๑๘ ปรับปรุงการขอรับประโยชน์ทดแทนให้มีระยะเวลาเพิ่มจากหนึ่งปีเป็นสองปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖)

๒.๑๙ เปลี่ยนแปลงการคำนวณค่าจ้างรายวันเป็นคำนวณจากฐานค่าจ้างย้อนหลังสิบห้าเดือน นำฐานเงินเดือนที่สูงสุดสามเดือนมาหารด้วยเก้าสิบ เพื่อให้ได้ฐานเงินเดือนสำหรับคำนวณการจ่ายประโยชน์ทดแทนได้สูงสุด ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกันตน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗)

๒.๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วยให้ครอบคลุมการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ และการตรวจสุขภาพประจำปี (เพิ่มเติมมาตรา ๖๓)

๒.๒๑ กำหนดเงินทดแทนการขาดรายได้เป็นระดับตามจำนวนระยะเวลาของการส่งเงินสมทบ เพื่อให้ประโยชน์ทดแทนที่เป็นธรรมจูงใจให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงคุณค่าของการส่งเงินสมทบ (แก้ไขมาตรา ๖๔)

๒.๒๒ เพิ่มระยะเวลาการสงเคราะห์บุตรเป็นสิบห้าปีบริบูรณ์ โดยครอบคลุมในสถานะของการเป็นเด็ก หากสมรสหรือมีบุตรให้บุตรนั้นหมดสิทธิที่ผู้ประกันตนผู้เป็นบุพการีจะได้รับเงินสงเคราะห์บุตรต่อไป (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕ ตรี)

๒.๒๓ แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการอุทธรณ์ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒)

๒.๒๔ ปรับปรุงโทษของนายจ้างที่ไม่ยื่นแบบส่งเงินสมทบ ส่งเงินสมทบไม่สุจริต และเพิ่มโทษเมื่อกระทำผิดซ้ำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๒/๑)